

Keuzes maken het verschil

Lobbyagenda zorg- en welzijnsorganisaties Amsterdam
t.b.v. gemeenteraadsverkiezingen maart 2026.

**Samen voor betere
zorg & welzijn**

Wie zijn wij?

Sigra is een regionaal samenwerkingsverband van organisaties in zorg en welzijn. We zetten ons in voor passende ondersteuning en zorg in Noord-Holland. Ons samenwerkingsverband telt ruim 150 leden in Noord-Holland, waarvan zo'n 80 in Amsterdam. In de stad werken in totaal meer dan 51.200 zorg- en welzijnsprofessionals, voor 821.800 inwoners. We focussen ons op doelgroepen en thema's waarbij samenwerking meer dan gemiddeld nodig is, met oog voor de meest kwetsbare mensen.

We geloven in de kracht van 'samen'. Samen gaan we voor vitale, gezonde inwoners en professionals in onze regio's.

Visie Sigra: 2026-2030

Visie-drieluik

- Missie: waarom bestaan we?
- Strategie: waar gaan we voor?
- Leidende principes

Waarom bestaan we?

Samen nemen wij de verantwoordelijkheid om ondersteuning en zorg voor iedereen toegankelijk en werkbaar te houden.

Ons uitgangspunt is wat inwoners en professionals nodig hebben én wat mogelijk is.

Waar gaan we voor?

Wij als leden van Sigra:

- Werken in 2030 samen in veerkrachtige buurten, wijken en regio's.

- Richten ons op:

Sterke netwerken
met veranderkracht

Vitale professionals
in een aantrekkelijke
arbeidsmarkt

Digitale transformatie

- Brengen onze organisaties in lijn met de gezamenlijke opgaven in de regio. Dit doen we vanuit de regiobestuurstafels samen met netwerkpartners en financiers.

Onze leidende principes

- Wij houden overzicht, verbinden initiatieven, streven naar eenvoud en gaan samen voor impact met duurzame verankering.
- Wij voeren het open, eerlijke gesprek, maken samen scherpe keuzes, zijn hierop aanspreekbaar en hebben oog voor elkaar.

In 2034 is er voor 1.300 Amsterdammers geen plek in het verpleeghuis en kunnen 317.000 consulten in de GGZ niet plaatsvinden, dat vraagt nu om actie! Keuzes maken het verschil.

Opgave Amsterdam

Uit het regiobeeld van Amsterdam komt naar voren dat de (groeierende) stad voor een grote opgave staat. We hebben te maken met sterke vergrijzing, een bovengemiddeld grote groep mensen die kampt met een hoge mentale kwetsbaarheid, een grote groep chronisch zieken en een bovengemiddelde vraag naar jeugdhulp. Daarnaast is de ervaren gezondheid in onze stadsdelen niet gelijk verdeeld. In de stadsdelen Zuidoost, Noord en Nieuw-West is de ervaren gezondheid substantieel lager en wonen meer mensen met kwetsbaarheid. Ook is onze stad met meer dan 180 nationaliteiten een van de meest diverse steden ter wereld, dit vraagt om cultuursensitieve zorg en ondersteuning.

Personeelstekort

Het is duidelijk dat de zorg en ondersteuningsvraag de komende jaren stijgt terwijl de arbeidskrachte toeneemt. Een ding is zeker, als we het blijven doen zoals we het nu doen komen nog meer Amsterdammers in de knel. Er is simpelweg niet voldoende personeel om aan de stijgende zorg- en ondersteuningsvraag te voldoen. Uit onderzoek van ABF Research in opdracht van Regioplus werd onlangs bekend dat een schrikbarende hoeveelheid zorg en welzijn in de toekomst niet geleverd kan worden. Zo is de verwachting dat er in Amsterdam eind 2034 11.500 personen (ofwel 16,1% van de totale arbeidsvraag) te

weinig zijn in de sector. Heel concreet betekent dit dat in 2034 bijvoorbeeld ongeveer 1.300 personen niet in het verpleeghuis terecht kunnen en zo'n 317.000 consulten (op jaarbasis) in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) niet kunnen plaatsvinden. Het is klip-en-klaar, dit dwingt tot keuzes, anders (en slimmer) organiseren en regionaal samenwerken zodat we voldoende passende zorg en ondersteuning aan Amsterdammers kunnen bieden.

Amsterdam Vitaal & Gezond

In Amsterdam werken we middels het programma 'Amsterdam Vitaal & Gezond' samen met belangrijke samenwerkingspartners gemeente Amsterdam, zorgverzekeraar Zilveren Kruis, Cliëntenbelang Amsterdam en de Elaa aan de gezondheid van Amsterdammers. We zetten met elkaar de schouders onder de belangrijke opgaven voor de stad. Onze gezamenlijke ambitie:

- In 2040 hebben alle Amsterdammers gelijke kansen op gezondheid
- En kwetsbare groepen hebben er 10 gezonde levensjaren bij

Een belangrijke opgave is het voorkomen van de zorgvraag door het 'versterken van de voorkant'. We zetten in op de gezondheid van Amsterdammers en alles

wat daarvoor nodig is. Gezondheidsproblemen staan vaak niet op zichzelf maar hangen samen met problemen op andere leefgebieden (denk aan bestaanszekerheid, leefomstandigheden, sociaal netwerk, kennis en vaardigheden). Voorkomen is beter dan genezen. Daarom loont het om problemen zo vroeg mogelijk op te vangen. Dit vermindert de druk op welzijn en zorg en beperkt de instroom in (duurdere) zorgvoorzieningen. Inzet op preventie en het versterken van de voorkant voorkomt bijvoorbeeld dat mensen in het ziekenhuis moeten worden opgenomen, terwijl dat niet echt nodig is. Op die manier zorgen we ervoor dat intensieve zorg gewaarborgd blijft voor diegenen die dat echt nodig hebben. Een sterke sociale basis is hiervoor een voorwaarde.

Veranderkracht

We hebben niet stilgezeten de afgelopen jaren. We zijn een sector waar een stevige innovatiekracht bestaat, die steeds doorgaat. Dit gebeurt op grote schaal maar ook op kleine schaal worden dingen bedacht om de juiste zorg en ondersteuning te bieden. Als je een aantal jaren terugkijkt zijn er enorme stappen gemaakt in bijvoorbeeld digitalisering en e-health, kunnen mensen langer thuis blijven door zorg dicht bij huis te organiseren, is er een betere samenwerking in de keten en is bijvoorbeeld de ligduur in de ziekenhuizen sterk gedaald.

Maar met alles wat er op ons afkomt is dit niet genoeg en moeten we scherpe keuzes maken om ook in de toekomst passende zorg en ondersteuning te kunnen blijven bieden.

Cruciale elementen voor zorg en welzijnsaanbieders

Elke beslissing die het gemeentebestuur en de gemeenteraad de komende jaren maken, heeft directe gevolgen voor mensen: voor de oudere die wacht op thuiszorg, de jongere die mentale steun nodig heeft, de mantelzorger die op omvallen staat. Als zorg- en welzijnsaanbieders doen we ons uiterste best. Er zijn echter een aantal punten die voor ons cruciaal zijn bij het toegankelijk houden van zorg en welzijn. Deze agenda biedt concrete aanknopingspunten voor politieke partijen om zorg en welzijn stevig te verankeren in hun verkiezingsprogramma's en coalitieafspraken. Onze agenda in drie onderdelen:

1. Gezondheid en welzijn voor alle Amsterdammers
2. Zorg- en welzijnsprofessionals fijn en veilig laten werken in Amsterdam
3. Duurzame samenwerking tussen gemeente en zorg- en welzijnspartijen

Lobbyagenda zorg- en welzijnsorganisaties Amsterdam in drie onderdelen

1. Gezondheid en welzijn voor alle Amsterdammers

- **Zet in op preventie en het versterken van de sociale basis:** voorkomen is beter dan genezen. Investeer méér in welzijnswerk, laagdrempelige hulp, vrijwilligersinitiatieven en ontmoetingsplekken. Want één extra sociaal werker scheelt ruim 3,5 zorgmedewerkers. Blijf investeren in sterke wijkteams (buurteams & ouder en kind teams). Zet in op vroegsignalering en continuïteit van ondersteuning bij schulden, eenzaamheid, mentale gezondheid en opvoeding. Versterk de gezondheids-infrastructuur: richt het geheel van sociale voorzieningen in de stad in op gezondheid (bewegen, cultuur, groen etc). Dit vraagt om toereikende en structurele financiering.
- **Investeer gericht voor gelijke gezondheid en kansen voor iedereen:** investeer daar waar het het hardst nodig is en de meeste impact kan worden gemaakt voor de meest kwetsbare Amsterdammers. Zet in op onderwijs (is een voorspeller van kansen en gezondheid) en zorg voor digitale inclusie (o.a. toegang tot internet, gebruik van simpele systemen en begrijpelijke taal).
- **Zorg voor voldoende geschikt en betaalbaar zorg-maatschappelijk vastgoed:** o.a. betaalbare ontwikkeling van bestaand en nieuw vastgoed + ontwikkelkansen en inpassingsmogelijkheden voor zorg- maatschappelijk vastgoed bij stadsvernieuwing.

2. Zorg- en welzijnsprofessionals fijn en veilig laten werken in Amsterdam

- **Zorg voor een bereikbare stad:** maak de stad beter bereikbaar voor onze professionals met goed openbaar vervoer + voldoende en kosteloze parkeerplekken + mogelijkheden voor deelvervoer. Ook in de nacht.
- **Voorzie in woningen:** verhoog het aantal woningen voor onze professionals via o.a. de voorrangregeling woningen. Dit zijn vooral de sociale en middeldure huurwoningen.
- **Zorg voor betrouwbare contractering:** stop met korte en onzekere contracten voor organisaties; dat ondermijnt het behoud van personeel.
- **Verlaag administratieve lasten:** geef tijd, ruimte en vertrouwen voor vakmanschap.

3. Duurzame samenwerking tussen gemeente en zorg- en welzijnspartijen

- **Creëer een stevig ecosysteem:** zet in op meerjarige betrouwbare samenwerking en langdurige relaties. Stop aanbestedingen in zorg en welzijn.
- **Werk volgens een integrale benadering:** (geen versnippering, verkokering en fragmentatie). We staan als zorg en welzijnspartijen samen met de samenwerkingspartners voor de opgave in Amsterdam.
- **Creëer ruimte voor flexibiliteit in financiering en aanpak.**
- **Kies voor systemen die overdracht en samenwerking verbeteren en administratieve lasten verlagen.**

Beschikbaar voor gesprek

Wij gaan graag in gesprek om deze punten toe te lichten en bij te dragen aan sterke, mensgerichte plannen in jullie verkiezingsprogramma.

Voor vragen kan contact worden opgenomen met:
Anne de Boer, regioregisseur Amsterdam (adboer@siga.nl).

Uitwerking van de drie onderdelen

1. Gezondheid en welzijn voor alle Amsterdammers

Gezondheid hangt voor een groot deel af van aspecten die niet met zorg te maken hebben: leefomstandigheden, bestaanszekerheid, sociaal netwerk, etc. Het is daarom van groot belang hier fors op in te zetten. Voorkomen is beter dan genezen. Problemen moeten zo vroeg mogelijk worden opvangen door middel van de beweging van ziekte naar gezondheid, van zorg naar ondersteuning en zelfredzaamheid. Van medisch naar sociaal, informeel en community. Hierdoor vermindert de druk op welzijn en zorg en wordt de instroom in (duurdere) zorgvoorzieningen beperkt. Inzet op preventie en het versterken van de voorkant voorkomt bijvoorbeeld dat mensen in het ziekenhuis moeten worden opgenomen, terwijl dat niet echt nodig is. Op die manier zorgen we ervoor dat intensieve zorg gewaarborgd blijft voor diegenen die dat echt nodig hebben. Een sterke sociale basis is hiervoor een voorwaarde. Op dit moment is de financiering van 'de voorkant' nog onvoldoende en vaak tijdelijk, wat structurele verankering moeilijk maakt. Als we echt verandering willen moet dat anders.

Een ander punt is dat kansen op dit moment ongelijk

verdeeld zijn in onze stad. Mensen in de stadsdelen Noord, Nieuw-West en Zuidoost ervaren substantieel minder gezonde levensjaren. Gelijke kansen betekent, ongelijk investeren. Hierbij is bijvoorbeeld inzet op onderwijs belangrijk (want opleiding is een belangrijke voorspeller voor kansen en gezondheid) maar ook op digitale inclusie. Heel veel gaat tegenwoordig digitaal, ook in zorg en welzijn. Denk aan thuismonitoring, communicatie met de zorgverlener etc. Dit ontlast ook de zorgverlener. Het is dan ook essentieel dat alle Amsterdammers mee kunnen in deze werkwijze en bijvoorbeeld, heel praktisch, toegang hebben tot internet.

Tot slot hebben we voldoende geschikt en betaalbaar vastgoed nodig. Ruimte is een schaars goed in Amsterdam. Er is beperkt betaalbaar vastgoed beschikbaar, daarnaast is de vervangingsvraag van het huidige zorgvastgoed aanzienlijk. Om in de toekomst passende zorg en ondersteuning te kunnen blijven bieden hebben we als aanbieders voldoende, betaalbaar vastgoed nodig. Het is essentieel dat bij de inrichting van (nieuwe) wijken rekening gehouden wordt met zorg- en maatschappelijk vastgoed. Ook vragen zorgzame buurten om vastgoed dat hier op afgestemd is.

Wat hebben we nodig?

- **Inzet op preventie en het versterken van de sociale basis:** voorkomen is beter dan genezen. Investeer méér in welzijnswerk, laagdrempelige hulp, vrijwilligersinitiatieven en ontmoetingsplekken. Want één extra sociaal werker scheelt ruim 3,5 zorgmedewerkers¹. Blijf investeren in sterke wijkteams (buurteams & ouder en kind teams). Zet in op vroegsignalering en continuïteit van ondersteuning bij schulden, eenzaamheid, mentale gezondheid en opvoeding. Versterk de gezondheids-infrastructuur: richt het geheel van sociale voorzieningen in de stad in op gezondheid (bewegen, cultuur, groen etc). Dit vraagt om toereikende en structurele financiering.
- **Gerichte investeringen voor gelijke gezondheid en kansen voor iedereen:** investeer daar waar het het hardst nodig is en de meeste impact kan worden gemaakt voor de meest kwetsbare Amsterdammers. Zet in op onderwijs (is een voorspeller van kansen en gezondheid) en zorg voor digitale inclusie (o.a. toegang tot internet, gebruik van simpele systemen en begrijpelijke taal).
- **Voldoende geschikt en betaalbaar zorg-maatschappelijk vastgoed:** o.a. betaalbare ontwikkeling van bestaand en nieuw vastgoed + ontwikkelkansen en inpassingsmogelijkheden voor zorg- maatschappelijk vastgoed bij stadsvernieuwing.

2. Zorg- en welzijnsprofessionals fijn en veilig laten werken in Amsterdam

Het personeelstekort is misschien wel het grootste probleem de komende jaren. Zoals in de inleiding was te lezen, de cijfers liegen er niet om². Het is daarom van cruciaal belang dat we inzetten op het aantrekkelijk maken en houden van werken in zorg en welzijn in onze stad. We willen obstakels wegnemen voor professionals om in Amsterdam te werken. Het is belangrijk je te realiseren dat ongeveer de helft van de mensen die in Amsterdam werkt, niet in Amsterdam woont. Het is daarom voor Amsterdam extra belangrijk om als stad in te blijven zetten op het aantrekkelijk en bereikbaar houden van het werken in Amsterdam, ook in de nacht.

Wat hebben we nodig?

- **Een bereikbare stad:** maak de stad beter bereikbaar voor onze professionals met goed openbaar vervoer + voldoende en kosteloze parkeerplekken + mogelijkheden voor deeltvervoer.
- **Woningen:** verhoog het aantal woningen voor onze professionals via o.a. de voorrangregeling woningen. Dit zijn vooral de sociale en middeldure huurwoningen.
- **Betrouwbare contractering:** stop met korte en onzekere contracten voor organisaties; dat ondermijnt het behoud van personeel.
- **Verlaging administratieve lasten:** geef tijd, ruimte en vertrouwen voor vakmanschap.

2. Schrikbarende hoeveelheid zorg wordt straks niet meer geleverd | Siga

3. Duurzame samenwerking tussen gemeente en zorg- en welzijnspartijen

Om echt het verschil te maken voor de Amsterdammers hebben we langdurige, betrouwbare samenwerkingen nodig. Waarbij we werken aan de hand van een integrale aanpak (geen versnippering, verkokering en fragmentatie) met lange termijn doelen. Vertrouwen en flexibiliteit zijn belangrijke uitgangspunten. Zodat we makkelijk kunnen bijsturen en niet vastlopen in regelgeving en bureaucratie. Hierbij is er vertrouwen in de innovatieve kracht van ons als welzijns- en zorgpartijen en in onze medewerkers als de echte professionals op de werkvloer.

Wat hebben we nodig?

- **Een stevig ecosysteem:** zet in op meerjarige betrouwbare samenwerking en langdurige relaties. Stop aanbestedingen in zorg en welzijn.
- **Een integrale benadering:** (geen versnippering, verkokering en fragmentatie). We staan als zorg en welzijnspartijen samen met de samenwerkingspartners voor de opgave in Amsterdam.
- **Creëer ruimte voor flexibiliteit en in financiering en aanpak.**
- **Keuzes voor systemen die overdracht en samenwerking verbeteren en administratieve lasten verlagen.**

Sigra-leden Amsterdam

Colofon

De lobbyagenda is een initiatief van de Sigra regiobestuurstafel Amsterdam, zij vertegenwoordigt de zorg- en welzijnsorganisaties die lid zijn van Sigra in Amsterdam.

Contact

Sigra
Maassluisstraat 574-A
1062 GZ Amsterdam
Voor meer informatie over Sigra: www.sigra.nl

Voor vragen over de lobbyagenda kan contact worden opgenomen met:
Anne de Boer, regioregisseur Amsterdam (adboer@sigra.nl).